

Kod imovinskog osiguranja osiguravajući zavod stupa do iznosa plaćene naknade u prava osiguranika odnosno korisnika osiguranja, prema trećoj osobi, ili ako se radi o cesiji, osiguratelj stupa u prava osiguranika na temelju cesije - ustupa. Ovakovim načinom sticanja osiguratelj nije stekao ni manja ni veća prava prema štetniku negoli ih je imao njegov prednik. Prema tome pravo zastare potraživanja za osiguratelja jednako je pravu kojega bi imao njegov osiguranik prema štetniku, tj. početak zastare počinje istovremeno i teče jednako za osiguratelja kao i njegovog prednika.

Regresni zahtjevi o kojima govori čl.128, t.5. ZUIPB su zahtjevi koje zakon izričito navodi, kao što je npr. regresni zahtjev iz čl.111, st.2. ZUIPB ili zahtjevi jednog solidarnog dužnika prema drugom za izvršene činidbe prema vjerovniku, a sve ovo ne odnosi se na činidbu osiguratelja prema osiguraniku iz ugovora o osiguranju.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-S1-906/77-2
od 11.V 1977.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, prof.dr Velimir Filipović

Povreda lučkog radnika padom u brodsko skladište - Za tu je povredu kriv i slagač čiji je radnik pao u skladište, ako predradnik grupe radnika nije, kad je utvrdio da brodar nije poduzeo propisane zaštitne mjere, obustavio rad i od nadležnog člana posade zatražio da se primijene propisane zaštitne mjere

Medju strankama je sporno da li su prvotuženi brodar i drugotuženi Poduzeće "Luka" dužni platiti tužitelju, radniku drugotuženog, iznos od din. 75.757.- na ime naknade štete za pretrpljene tjelesne povrede koje je tužitelj zadobio prilikom pada u nezaštićeni otvor broda, dana 19.VII 1975. godine.

Rješavajući spor, prvostepeni je sud pobijanom presudom obvezao prvotuženog da plati tužitelju na ime naknade štete 43.838.- din, s kamatima, kao i 4.343,70 din. troškova spora, dok je s viškom zahtjeva prema prvotuženom odbio tužitelja, kao što je tužitelja odbio u cijelosti sa zahtjevom prema drugotuženom, Poduzeću "Luka", te je obvezao tužitelja da drugotuženom plati troškove spora od 541,30 din,

iz razloga jer je nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza našao da je za tjelesnu povredu nastalu uslijed pada tužitelja u skladište broda odgovoran prvotuženi brodar, jer nije poduzeo sve HTZ-e mjere s jedne strane, dok je s druge strane za nesreću u izvjesnoj mjeri odgovoran i sam tužitelj jer prilikom rada nije primijenio dovoljnu pažnju time, što je pristao raditi na krcanju tereta iako nisu bile poduzete potrebne mjere zaštite, a niti je kao iskusan radnik zatražio da se odnosne mjere sigurnosti poduzmu. Sud smatra da je tužitelj suodgovoran za predmetnu nesreću u poslu i to u omjeru 2:1.

Visinu tužbenog zahtjeva i intenzitet pretrpljenih bolova sud je utvrdio vještačenjem, te je utvrdio da tužitelju pripada pravo na obeštećenje u ukupnom iznosu od 65.757.- din. umanjeno za 1/3.

Presudu žalbom pobijaju prvotuženi i tužitelj zbog pogrešno i nepotpuno utvrdjenog činjeničnog stanja, bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlažu da se presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Prvotuženi u žalbi ističe da je pogrešno stajalište pobijane presude da bi postojala podijeljena krivnja prvotuženog i tužitelja. Očito je da je tužitelj nepravilno rukovao teretom oslanjajući se o drugi sanduk rukom, uslijed čega je pao. U pogledu toga sud nije proveo predložene dokaze saslušanjem vještaka i svjedoka, koji je bio očevidac događaja.

Prvotuženi smatra da je sud nepravilno primijenio materijalno pravo kad smatra da je u smislu odredaba Pravilnika o HTZ-e mjerama pri lučko-transportnom radu brodar dužan postaviti zaštitnu mrežu. U smislu odredaba Pravilnika brodar je dužan posjedovati zaštitnu mrežu, no takvu zaštitnu mrežu dužan je postaviti drugotuženi kao slagač, odnosno njegovi radnici. Brodar, odnosno njegov odgovorni radnik, nije dužan prisustvovati ukrcaju ili iskrcaju tereta, pa stoga nije ni dužan postaviti zaštitnu mrežu. Brodar je dužan takvu mrežu postaviti na raspolaganje radnicima drugotuženog slagača, što je u spornom slučaju i bilo. Iz čl.34. Pravilnika slijedi da ako grupa lučkih radnika obavlja transportni posao na brodu njihov neposredni rukovodilac dužan je prethodno provjeriti jesu li provedene HTZ-e mjere predviđene Pravilnikom, pa ako nisu, dužan je to prijaviti zapovjedniku broda radi poduzimanja potrebnih mjera,

a u slučaju neposredne opasnosti po život ili zdravlje radnika obustaviti rad. U spornom slučaju nije postupljeno tako, pa u tom smjeru nisu ni provedeni dokazi. Bespredmetno je gdje se u spornom slučaju zaštitna mreža nalazi prije početka rada, tj. da li u priručnom skladištu broda ili na palubi broda ili u skladištu gdje se rad obavlja. Potreba za postavljanje mreže nastupa kad se složi toliko tereta da postoji opasnost da se radnik, ukoliko padne, može ozlijediti, te čl.21. Pravilnika propisuje da se mreža mora postaviti kada visina složenog tereta dosegne 2 metra. U predmetnom slučaju drugotuženi je, odnosno njegov predradnik, kad su uvjeti rada postali takvi da je bilo potrebno postavljanje zaštitnih mjera, bio dužan postaviti mrežu odnosno zahtijevati od zapovjedništva broda da mu se takva mreža stavi na raspolaganje. Ovo međjutim radnici drugotuženog nisu učinili, pa prema tome ako je došlo do sporne nesreće uslijed nepostavljanja zaštitne mreže odgovoran je rukovodilac radnika drugotuženog koji nije poduzeo sve ono što je predviđeno pozitivnim propisima. Osim toga smatra da je sam tužitelj bio dužan odbiti da radi ako nisu bile provedene potrebne HTZ-e mjere što nije učinio, pa je stoga i sam tužitelj odgovoran za nastalu štetu i nesretni pad.

Tužitelj u žalbi ističe da su prvo i drugotuženi radi što većeg efekta rada pri ukrcaju izbjegavali provesti zaštitne mjere i takvu su praksu nametnuli radnicima. Pa ako bi se radnici usprotivili zamjerilo bi im se da su protiv veće produktivnosti rada. Smatra stoga da stajalište pobijane presude u pogledu sukrivnje tužitelja nema osnove. Tužitelj je bio početnik i još neiskusni radnik pa mu nije bilo moguće postaviti prigovor u pogledu nepoduzimanja zaštitnih mjera, stoga smatra da na strani tužitelja nema nikakve krivnje za nastalu nesreću na poslu.

Drugostepeni sud je usvojio žalbe prvotuženog i tužitelja.

Prvostepeni sud rješavajući spor propustio je utvrditi krivnju i odgovornost drugotuženoga. S obzirom na odredbe čl.34. Pravilnika o HTZ-e mjerama pri lučkom transportnom radu prvostepeni sud propustio je provođenjem potrebnih dokaza utvrditi na nesumnjiv način da li je prvotuženi stavio na raspolaganje tužitelju potrebnu zaštitnu mrežu. Osim toga valja istaći da je potrebno u smislu odredaba cit. Pravilnika, ako grupa lučkih radnika obavlja posao na brodu, da njihov neposredni rukovodilac treba prethodno provjeriti da li su provedene HTZ-e mjere predviđene tim Pravilnikom, pa ako utvrdi da nisu, dužan je to prijaviti zapovjedništvu broda radi poduzimanja potrebnih mjera, a u slučaju neposredne opasnosti po život ili zdravlje radnika obustaviti rad.

U smislu ovih propisa prvostepeni je sud, po naho-
djenju ovog suda, propustio utvrditi činjenice da li je
neposredni rukovodilac grupe radnika drugotuženog postu-
pio u smislu odredaba čl.34. ili ne. Osim toga prvoste-
peni je sud propustio ispitati i utvrditi da li je nepo-
sredni rukovodilac drugotuženoga, kad je došlo do potre-
be postavljanja zaštitne mreže u smislu čl.21. cit.
Pravilnika, zatražio od zapovjedništva broda postavlja-
nje takve mreže i poduzimanja potrebnih mjera zaštite na
radu.

S obzirom na izloženo, pitanje odgovornosti drugo-
tuženog, Poduzeća "Luka", za nastalu štetu tužitelju
nije dovoljno ispitano ni utvrđeno, pa je stoga prigo-
vor žalbe tužitelja u tom pogledu osnovan, a jednako su
u tom pogledu osnovani i prigovori prvotuženog.

S obzirom na izloženo prvostepeni sud će u ponov-
nom postupku, provođenjem potrebnih dokaza utvrditi:
da li je prvotuženi, kada i na koji način, stavio do
znanja i na raspolaganje drugotuženom kao slugaču potre-
bna zaštitna sredstva; da li je drugotuženi, odnosno
njegovi odgovorni radnici, postavio zahtjev prvotuženom,
odnosno zapovjedništvu broda da se provedu HTZ-e mjere
pri izvođenju radova ukrcaja i iskrcaja prije početka
rada, te da li su takav zahtjev radnici drugotuženog po-
stavili u trenutku kad su za to nastali stvarni predu-
vjeti.

Tek nakon utvrdjenja ovih činjenica bit će moguće
donijeti pravilnu odluku u pogledu opsega odgovornosti
kako prvo tako i drugotuženog za nastalu štetu tužitelju,
a ujedno i riješiti pitanje eventualne odgovornosti samog
tužitelja.

V.V.